

Postup pro hodnocení množitelských porostů

1. Všeobecné podmínky

- (1) Množitelské porosty se hodnotí v době, kdy je vývoj rostlin nejvhodnější pro posouzení jejich rozhodujících vlastností. Každý množitelský porost se přehlídí nejméně jedenkrát. Jiný právní předpis¹⁾ stanoví počet přehlídek pro každý druh.
- (2) Při přehlídce množitelského porostu je přítomen zástupce dodavatele.
- (3) Při hodnocení množitelských porostů se provádí kontrola
 - a) dodržení sledu předplodin - dodavatel je povinen uvést v žádosti o uznání porostu jaké předplodiny byly ve sledovaném období na pozemku pěstovány. Kontrola sledu předplodin se provádí
 1. při podání žádosti, s využitím identifikace dílu půdního bloku podle zákona o zemědělství²⁾,
 2. před provedením přehlídky množitelského porostu v písemných záznamech množitele (kniha, případně karta honů),
 3. při vlastní přehlídce množitelského porostu,
 - b) dodržení stanovené minimální vzdálenosti k zamezení
 1. vzniku nežádoucí příměsi během vegetace nebo při sklizni ze sousedního porostu (dále jen „mechanická izolace“); nedodržení mechanické izolace se posuzuje jako tzv. odstranitelná závada; po jejím odstranění může dodavatel požádat o kontrolní přehlídku,
 2. možného přenosu pylu u cizosprašných druhů nebo k přenosu původců chorob (dále jen „prostorová izolace“); prostorová izolace se kontroluje z předložené katastrální nebo jiné vhodné mapy a v terénu při přehlídce množitelského porostu; nedodržení prostorové izolace se posuzuje jako neodstranitelná závada; porost se v tomto případě neuzná a nebude dále přehlížen; u množitelských porostů, které to svojí rozlohou umožňují, je možné vytvořit dostatečnou prostorovou izolaci oddělením části množitelského porostu a pak povolit kontrolní přehlídku,
 - c) množitelského porostu formou přehlídky, při které se hodnotí tyto vlastnosti:
 1. celkový stav porostu,
 2. příměs jiných rostlinných druhů,
 3. čistota a pravost odrůdy,
 4. výskyt škodlivých organismů.
- (4) Pokud přehlížeč při hodnocení množitelského porostu zjistí závadu, kterou je možné vhodným opatřením odstranit, porost při přehlídce neuzná, ale v záznamu uvede do poznámky, že množitel závadu odstraní dohodnutým způsobem. Po jejím odstranění může dodavatel požádat o kontrolní přehlídku, při které může být porost uznán. Odstranitelné závady jsou:

- a) příměsí jiných rostlinných druhů a odrůd,
- b) nedodržení mechanické izolace,
- c) nedodržení prostorové izolace za předpokladu dostatečné rozlohy porostu,
- d) rostliny napadené původcem virového nebo bakteriálního onemocnění v množitelských porostech sadby brambor, pokud nejde o škodlivé organismy, které se nesmí vyskytovat.

(5) Neodpovídá-li porost svými parametry hodnotám kategorie, na kterou byla podána žádost o uznání, ale odpovídá hodnotám kategorie nižší, lze porost uznat v nižší kategorii jen na základě nové žádosti dodavatele s uvedením odpovídající kategorie a generace. Hodnocení se pak vztahuje k nově uvedené kategorii.

(6) Dodavatel může podat žádost o zastavení řízení o uznání množitelského porostu (dále jen „odhlášení množitelského porostu“). Pro odhlášení množitelského porostu platí tyto zásady:

- a) odhlášení je možné před vykonáním přehlídky nebo mezi první a další přehlídkou na pracovišti Ústavu, kde podal žádost o uznání množitelského porostu,
- b) v době již probíhajících přehlídek oznámí dodavatel tuto skutečnost současně i přehlíziteli,
- c) není-li množitelský porost odhlášen a nesplňuje-li podmínky pro provedení přehlídky, ke které se přehlízitel dostavil zbytečně, bude vystaveno rozhodnutí o neuznání množitelského porostu a z hlediska účtování náhrad nákladů se taková přehlídka, ke které se přehlízitel dostavil zbytečně, považuje za uskutečněnou přehlídku porostu.

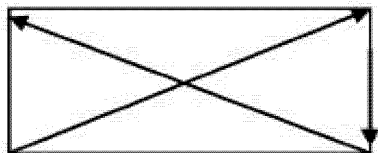
(7) Při podezření, že se změnil stav množitelského porostu, po odstranění závady množitelského porostu nebo v případě nesouhlasu dodavatele s výsledkem přehlídky množitelského porostu, je možné provést kontrolní přehlídku. Postupy jsou následující:

- a) po celou dobu vegetace, zejména pak při důvodném podezření, že se stav množitelského porostu od doby přehlídky změnil, může přehlízitel provést kontrolní přehlídku a změnit původní hodnocení; o této skutečnosti neprodleně uvědomí dodavatele,
- b) dodavatel může požádat o kontrolní přehlídku u porostů neuznaných pro odstranitelné závady; po odstranění závad písemně požádá Ústav o provedení kontrolní přehlídky za předpokladu, že množitelský porost je ještě ve vegetační fázi, která je vhodná k provedení kontrolní přehlídky. Ústav může rozhodnout, že kontrolní přehlídka bude provedena komisionálně,
- c) nesouhlasí-li dodavatel s výsledkem přehlídky množitelského porostu, může písemně nebo v elektronické podobě požádat Ústav o kontrolní-komisionální přehlídku; kontrolní přehlídka bude provedena za účasti odpovědných pracovníků Ústavu, zástupců dodavatele a případně přizvaných odborníků; termín kontrolní přehlídky stanoví Ústav a pozve účastníky kontrolní přehlídky; přehlídka bude provedena za těchto předpokladů:
 - 1. porost bude ještě ve vegetační fázi vhodné pro hodnocení,
 - 2. bude přítomen přehlízitel, který prováděl předchozí přehlídku porostu,
 - 3. v porostu nebyly prováděny zásahy, které by měly vliv na stav porostu.

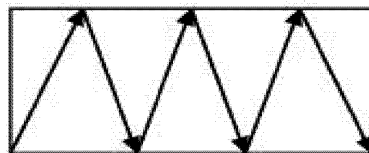
- (8) U druhů, popřípadě kategorií, u kterých je předepsáno více přehlídek množitelského porostu, se v jednotlivých přehlídkách hodnotí vlastnosti množitelského porostu stanovené pro danou přehlídku. O každé přehlídce se vyhotoví záznam.
- (9) Hodnocení množitelských porostů podle certifikačních schémat Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj probíhá současně s jejich hodnocením podle naší právní úpravy. Nedílnou součástí certifikace podle těchto schémat je provedení vstupní a výstupní vegetační zkoušky podle přílohy č. 4.

2. Hodnocení množitelského porostu při přehlídce

- (1) Přehlízitel provede přehlídku množitelského porostu a na základě dílčích hodnocení vyplní záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu, rozhodne o závěrečném hodnocení. Výsledek přehlídky množitelského porostu je součástí konečného dokladu vydaného Ústavem. Dodavatel má možnost nahlédnout do elektronického záznamu, který vyhotoví přehlízitel prostřednictvím informačního systému Ústavu nebo informačního portálu Ministerstva zemědělství eAgri.
- (2) Přehlízitel prochází porost tak, aby získal ucelenou představu o jeho celkovém stavu. Porosty o velikosti do 1 ha se prochází po celé ploše, větší porosty podle tvaru pozemku, po úhlopříčkách (obr. 1), popřípadě ve směru delší osy (obr. 2).

obr. 1

obr. 2

- (3) Během přehlídky provede přehlízitel na náhodně zvolených místech porostu hodnocení. Jedno dílčí hodnocení se provádí vždy na ploše 100 m², přičemž se směr chůze nemění. Počet dílčích hodnocení vychází z výměry pozemku podle následující tabulky.

Tab.1

Výměra množitelského porostu	minimální počet hodnocení
1–20 ha	5
nad 20 ha	5 a na každé další započaté 4 ha – 1 hodnocení

- (4) U brambor a jiných řádkových kultur (např. sazeček) se výskyt chorob a příměsí hodnotí u 100 po sobě jdoucích rostlin a počet hodnocení vychází z následující tabulky:

Výměra množitelského porostu	minimální počet hodnocení
1-3 ha	5
nad 3 - do 20 ha	10
více než 20 ha	na každé 3 ha 1 hodnocení

- (5) Při dílčích hodnoceních se postupuje následujícím způsobem:
- v případě zjištěných mezních hodnot se počet hodnocení zdvojnásobí,
 - u rostlinných příměsí se počítá vždy celá fertilní rostlina, nikoliv jednotlivé odnože,
 - aritmetický průměr počítaných vlastností se vypočítá jako součet hodnot vlastností zjištěných během jednotlivých dílčích hodnocení, dělený počtem dílčích hodnocení; u vlastností, jejichž limit je stanoven jako číslo s desetinnými místy, se výsledek zaokrouhluje na celá čísla; čísla menší nebo rovna 0,5 se zaokrouhlují na 0, čísla větší než 0,5 se zaokrouhlují na 1.
- (6) Hodnocení množitelského porostu se provádí slovním popisem jednotlivých sledovaných vlastností, které přehlížítelem zapíše do elektronického záznamu o přehlídce.
- (7) Za uznané se považují porosty s kladným hodnocením všech sledovaných vlastností.
- (8) Za neuznané se považují porosty s negativním hodnocením u jedné nebo více sledovaných vlastností. Porost se dále neuzná, je-li
- hodnocen u jedné z vlastností jako nevyhovující bez možnosti závadu odstranit; ostatní vlastnosti se již nehodnotí,
 - u některé z vlastností vyhláškou stanoveno „nesmí se vyskytovat“ při zjištění jednoho nebo více jedinců škodlivého organismu nebo jím napadené rostliny.
- (9) Pokud je u některé z vlastností vyhláškou stanoven „nulový“ výskyt, je možno tolerovat výskyt ojedinělý (do průměru zjištěných hodnot z jednotlivých počítání 0,5 % včetně) nebo mimo počítání (náhodně nalezená, ojedinělá závada). Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na posuzování výskytu regulovaných nekaranténních škodlivých organismů.
- (10) Záznam o výsledku přehlídky množitelského porostu
- k vyplnění obdrží přehlížítelem jakožto podklad k provedení přehlídky pouze elektronicky; povinností přehlížítele je pravidelně kontrolovat v informačním systému nově přidělené záznamy,
 - musí být nejdéle do 7 dnů od provedení přehlídky zapsán a zkontrolován v informačním systému Ústavu nebo prostřednictvím informačního portálu Ministerstva zemědělství eAgri a přehlídka musí být ukončena,
 - je po splnění písmene b) uvolněn k nahlížení dodavateli, který podal žádost o uznání daného množitelského porostu, a to prostřednictvím dálkového přístupu,
 - je součástí konečného dokladu na množitelský porost, který vydá Ústav.

3. Technologický postup při hodnocení množitelského porostu

3.1 Celkový stav porostu

- (1) Hodnocení vychází z posouzení celkového stavu porostu zjištěného během celé přehlídky, nejen v rámci dílčích počítání; nejedná se pouze o hodnocení semenářské a posouzení druhové a odrůdové čistoty, ale o kompletní pohled s aspektem vegetační vyrovnanosti, zapojení, polehlosti, příměsí jiných rostlinných druhů, celkového zdravotního stavu, a to zejména ve vztahu k výnosu a kvalitě předpokládané sklizně.
- (2) Hodnocení celkového stavu množitelského porostu se provádí slovním popisem sledované vlastnosti. Do záznamu o přehlídce se запиše zásadní informace vztahující se k hodnocení porostu.
- (3) Hodnocení celkového stavu se považuje za vyhovující, pokud je množitelský porost
 - a) dobře zapojený až středně prořídlý,
 - b) nepolehlý, popřípadě polehlý, avšak ne více než z jedné poloviny jeho výměry; ustanovení tohoto písmene se nevztahuje na množitelské porosty trav,
 - c) složen z rostlin ve stejném vývojovém stupni a bez zjevných známek dosévání apod.,
a
 - d) v takovém stavu, že umožňuje spolehlivé hodnocení druhové a odrůdové pravosti a čistoty.
- (4) Hodnocení celkového stavu se považuje za nevyhovující, pokud je množitelský porost
 - a) mezerovitý, řídký až prakticky nehodnotitelný,
 - b) silně polehlý na ploše větší než na polovině jeho výměry; ustanovení tohoto písmene se nevztahuje na množitelské porosty trav,
 - c) se silným výskytem jiných rostlinných druhů nebo ve špatném zdravotním stavu, nebo
 - d) v takovém stavu, že jeho ostatní vlastnosti neumožňují spolehlivé hodnocení druhové a odrůdové pravosti a čistoty.
- (5) K hodnocení celkového stavu porostu patří i odhad celkové sklizně, přehlížeitel jej uvede při poslední předepsané přehlídce (případně kontrolní přehlídce) porostu, je uváděn odhad celkové čisté sklizně z přehlížené plochy.

3.2. Hodnocení příměsí jiných rostlinných druhů

- (1) Hodnotí se příměsí jiného rostlinného druhu téže skupiny plodin, případně druhů příbuzných, a dále ostatních jiných rostlinných druhů. Při hodnocení této vlastnosti se postupuje takto:
 - a) druhy, u kterých je stanoven maximální výskyt v množitelském porostu početně nebo procenticky, se zapisují v záznamu o přehlídce jako první, a to včetně zjištěné nebo počítané hodnoty, a uvede se celý název druhu,
 - b) druhy, jejichž výskyt není v množitelském porostu stanoven, budou do záznamu o výsledku přehlídky množitelského porostu zapisovány sestupně podle síly

pokryvnosti a uvede se alespoň název rodu.

- (2) Hodnocení příměsí jiných rostlinných druhů se považuje za vyhovující, pokud je množitelský porost
 - a) zcela bez příměsí rostlinného druhu nebo druhů nebo s jejich výskytem, a to maximálně do výše limitu stanoveného jiným právním předpisem¹⁾, a
 - b) bez výskytu příměsí nelimitovaných jiných rostlinných druhů nebo s takovým množstvím, že je možné hodnotit čistotu a pravost druhu a odrůdy.
- (3) Hodnocení příměsí jiných rostlinných druhů se považuje za nevyhovující, pokud
 - a) výskyt limitovaných rostlinných druhů přesahuje stanovené limitované hodnoty, nebo
 - b) výskyt nelimitovaných jiných rostlinných druhů je tak silný, že nelze hodnotit pravost a čistotu druhu a odrůdy.

3.3 Čistota odrůdy

- (1) Hodnotí se výskyt odchylných rostlin u posuzovaného druhu. Hodnocení se provádí podle úředního popisu odrůdy.
- (2) Přehlížeč uvede popis jednotlivých odchylných rostlin a jejich počet u porostů kategorií rozmnožovací materiál předstupňů a základní rozmnožovací materiál. Celkový součet odchylných rostlin bude uveden číselně na záznamu a za lomítkem počet a popis jednotlivých odchylných rostlin. U kategorie certifikovaný rozmnožovací materiál se uvede pouze celkový počet odchylných rostlin.
- (3) Množitelský porost bude uznaný, pokud je porost zcela prostý příměsí odchylných rostlin nebo je obsahuje maximálně do výše limitovaného počtu podle jiného právního předpisu¹⁾.
- (4) Množitelský porost se neuzná, pokud výskyt odchylných rostlin přesahuje limitované hodnoty podle jiného právního předpisu¹⁾.

3.4 Zdravotní stav

- (1) Hodnotí se výskyt škodlivých organismů (původců chorob a škůdců) v množitelském porostu. Jedná se o škodlivé organismy,
 - a) u kterých je stanoven maximální výskyt v množitelském porostu početně nebo procenticky,
 - b) jejichž výskyt není v množitelském porostu stanoven, ale je součástí hodnocení množitelského porostu a uvádí se v záznamu o výsledku množitelského porostu.
- (2) Hodnocení zdravotního stavu se považuje za vyhovující, pokud je množitelský porost
 - a) bez výskytu rostlin napadených regulovaným škodlivým organismem, popřípadě s výskytem nepřesahujícím nejvýše stanovené hodnoty pro výskyt tohoto organismu, a
 - b) bez výskytu rostlin napadených ostatními škodlivými organismy, popřípadě

s výskytem, při kterém je ještě možné spolehlivě hodnotit pravost a čistotu odrůdy.

- (3) Hodnocení zdravotního stavu se považuje za nevyhovující, pokud je v množitelském porostu zjištěn výskyt
- a) karanténních škodlivých organismů,
 - b) rostlin napadených škodlivými organismy jinými než uvedenými pod písmenem a) nad hranici nejvýše stanovené hodnoty jejich výskytu, nebo
 - c) škodlivých organismů tak silný, že nelze hodnotit pravost a čistotu odrůdy.

3.5 Celkové hodnocení přehlídky množitelského porostu a závěrečné hodnocení množitelského porostu

- (1) Přehlídka množitelského porostu se uzavře takto:
- a) pokud jsou všechny vlastnosti množitelského porostu hodnocené jako vyhovující, uzavře se výsledek přehlídky s hodnocením „porost uznán“, nebo
 - b) pokud je jedna nebo více vlastností hodnocena jako nevyhovující, uzavře se výsledek přehlídky s hodnocením „porost neuznán“ a uvede se důvod neuznání.
- (2) Závěrečné hodnocení množitelského porostu se provádí po ukončení všech přehlídek. Porost je uznán, pokud jsou všechny přehlídky kladně hodnocené. Porost se neuznává, pokud je jedna z provedených přehlídek neuznaná. V případě neuznání se opět v celkovém hodnocení uvede důvod neuznání množitelského porostu.

¹⁾ Vyhláška č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.